

I. НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ:

АСПРАНТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ СЕМІНАР

II. Цикл професійної підготовки.

2.1. Цикл нормативних дисциплін.

ВИКЛАДАЧ:

Бураковський Ігор Валентинович, доктор економічних наук, професор,
e-mail: burakovskyyiv@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 4 ECTS

26 годин (13 лекцій по 2 академічні години)

26 годин (13 семінарів по 2 академічні години)

Самостійна робота слухачів курсу: 68 академічних годин

Форма підсумкового оцінювання: залік.

АНОТАЦІЯ

Економічне дослідження може мати як фундаментальний, так і прикладний характер, але в будь-якому випадку дослідник в своїй роботі має дотримуватись як певних наукових, так і морально-етичних принципів. Це пов'язано з тим, що результати його досліджень так чи інакше впливають на поведінку споживачів економічної інформації в цілому та вироблення економічної політики зокрема, тобто на певну сукупність рішень, спрямованих на досягнення певних цілей шляхом використання відповідних економічних інструментів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ:

Мета курсу – вивчення підходів до аналізу саме «економічної ціни» урядових рішень та способів їх кількісної та якісної оцінки, зважаючи на те, що практично будь-яке економічне дослідження містить рекомендації щодо поведінки економічних агентів, середовище якого формується економічною політикою.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
Формулювати, аналізувати та пропонувати рекомендації (рішення) щодо економічної політики.	Лекції, семінари, аналіз кейсів, ситуаційні вправи	Усне опитування, письмові роботи, індивідуальні презентації
Аналізувати можливі наслідки рекомендації (рішення) щодо економічної політики та пропонувати альтернативні варіанти економічної політики.	Лекції, семінари, практичні заняття, кейси, презентації	Індивідуальна презентація
Формулювати нові ідеї та наукові задачі в сфері аналізу та вироблення рекомендацій (рішення) щодо економічної політики. вміти обирати ті чи інші інструменти за відповідним критеріями розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.	Презентація огляду літератури по темі дисертації, проблемний колоквиум	Усне опитування, виступ у дискусії
Демонструвати навички самостійного опанування новими знаннями, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.	Лекції, дискусійні семінари	Письмова робота, бліц-опитування
Планувати і проводити наукові дослідження, які б мали конкретне практичне значення та вміти їх публічно захищати.	Дискусії, ситуаційні вправи, презентації	Письмова робота
Демонструвати високу соціальну відповідальність, дотримання принципів академічної доброчесності та морально-етичних принципів в залежності від соціальної ролі економіста в суспільстві.	Семінари, презентації	Письмова робота, індивідуальна презентація

ЗМІСТ КУРСУ

Тематичний план

№№	Заняття (Тема, зміст)	Лекція (год)	Семінар (год)
1.	Тема 1: Фундаментальні та прикладні дослідження в економіці. Зміст: Понятійний апарат: визначення фундаментальних та прикладних досліджень як наукових категорій. Цілі фундаментальних та прикладних досліджень, їх предмет та сфера, спільні риси та відмінності, результати та сфера застосування.	4 години	2 години Обговорення Індивідуальна презентація
2.	Тема 2: Економічна політика та професійна етика: Зміст: Економічна політика як набір певних дій, спрямованих на максимізацію суспільного добробуту шляхом забезпечення якісних та кількісних змін в умовах функціонування певного сектору (галузі) економіки. Професійна етика як прийняті в певній професійній сфері стандарти особистої та ділової поведінки, цінності та керівні принципи. Певна система норм та принципів, які регулюють взаємовідносини людей у тій чи іншій сфері професійної діяльності	2 години	2 години Обговорення
3.	Тема 3: Етичні принципи аналізу економічної політики Зміст: основні ролі економіста в суспільстві - аналітик-дослідник, медіа-експерт, бізнес-консультант, радник з питань економічної політики. Етика дослідника (адекватне використання методології, дотримання прав інтелектуальної власності та посилання на джерела, перевірка джерел на достовірність інформації, пояснення методології аналізу). Етика оцінки інтересів зацікавлених сторін (інформована згода, повноцінна участь, уникнення шкоди або несправедливості, анонімність та захист персональних даних учасників). Етика комунікацій (доступ до джерельної бази дослідження декларування конфлікту інтересів, оприлюднення всіх результатів дослідження).	4 години	4 години Обговорення Письмова робота

4.	<p>Тема 4: Економічна оцінка політичного рішення та оцінка регуляторного впливу. Зміст. Кількісна та якісна оцінка. Що можна оцінити, а що ні. Конфлікт між економічною логікою та політичною доцільністю. Оцінка та прогноз. Підходи до економічних оцінок політичних рішень. Технологія оцінювання.</p>	4 години	4 години Обговорення Письмова робота
5	<p>Тема 5: Проблема виконання рішень. Зміст: Проблема виконання прийнятих рішень або дотримання регуляторних норм та правил (compliance problem). Оцінка ризиків недотримання рекомендацій (рішень). Фактори, що впливають на добровільне виконання або дотримання рекомендацій (рішень). Вплив примусу на виконання рекомендацій (рішень), дотримання правила.</p>	4 години	4 години Обговорення Письмова робота
6	<p>Тема 6: Оцінка наслідків економічних рекомендацій (рішень) Зміст: економічні наслідки (зростання економіки, стабільність цін, інновації, вплив на бізнес, структуру ринка тощо), вплив на довкілля: повітря, вода, ґрунт, клімат тощо), соціальні: зайнятість, соціальний захист, інтереси покупців, рівність прав, безпека, здоров'я фінансові наслідки (виникають у всіх випадках). Масштаби кожного різновиду наслідків та зміст пропозицій. Ех- ante (попередня) оцінка наслідків – гра з майбутнім, за припущення незмінності правил. Оцінка наслідків: ех-пост (де-факто) як процес, як мистецтво робити висновки, прислухаючись до всіх груп інтересів, та робити розрахунки без перебільшення.</p>	4 години	4 години Обговорення Письмова робота
7.	<p>Тема 7: Приклади оцінювання різних рішень. Зміст: джерела інформації. Інтерпретація отриманих результатів. Аналіз економічних оцінок окремих політичних рішень в Україні та закордоном. Комунікація оцінок. Проблема довіри до результатів оцінки.</p>	4 години	4 години Обговорення Індивідуальна презентація
8.	Підсумкова презентація – 2 години		

Примітка: форма роботи на семінарському занятті визначається викладачем.

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за один вид роботи	Разом
Робота на практичному занятті (виступ, коментарі тощо)	8	2	16
Письмова робота (завдання)	4	5	40
Індивідуальна презентація (виступ)	2	7	14
Підсумкова презентація, яка базується на матеріалах власного дисертаційного дослідження (гіпотеза, огляд літератури по проблемі, аналіз стану вивчення даної проблематики, пропозиції щодо методики аналізу даної проблеми тощо)	1	30	30
Разом			100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється за такими критеріями:

Види робіт	Кількість балів за відповідний вид роботи	Критерії оцінювання
Презентація	7	Презентація підготовлена вчасно і представлена на занятті з використанням програми <i>PowerPoint</i> , логічно структурована, чітко розкриває основні положення теми. Аспірант демонструє володіння матеріалом, здатність відповісти на запитання аудиторії, аргументувати власну позицію.
	3-6	Презентація підготовлена і представлена вчасно, але повною мірою не відповідає тим чи тим вимогам, викладеним вище.
	1-2	Презентація підготовлена із запізненням та/або не відповідає визначеним вимогам, містить помилкові твердження. Аспірант не демонструє належної

		підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання по темі.
Опитування, участь в обговоренні теми	2	Аспірант бере участь в обговоренні питань, теми, презентації або в загальній дискусії, демонструє адекватне володіння відповідним матеріалом.
	1	Участь аспіранта в обговоренні питань, теми, презентації або в загальній дискусії переважно пасивна, при цьому аспірант не завжди демонструє адекватне володіння відповідним матеріалом.
Письмова робота (завдання)	4	Роботу виконано і подано вчасно, вона відповідає заданій тематиці, автор демонструє належний рівень знань і розуміння відповідної проблематики. Роботу оформлено відповідно до встановлених вимог.
	1-3	Роботу виконано і подано вчасно, але проблематика і поставлені завдання розкриті не повною мірою та/або слабко пов'язані з тематикою власного дисертаційного дослідження.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін та/або не відповідає вимогам поставленого завдання та/або містить плагіат.
Підсумкова презентація проектування структури і змісту власного дисертаційного дослідження	27-30	<p>Підсумкова презентація підготовлена вчасно; адекватно представлена з використанням PowerPoint; має логічну структуру; відповідає логіці та змісту дисертаційного дослідження; враховує матеріали, які вивчались протягом курсу.</p> <p>Презентація має логічну структуру, її зміст демонструє глибоке розуміння предмету, вміння виокремити найважливіші моменти, містить якісний ілюстративний матеріал.</p> <p>Доповідач демонструє вміння чітко формулювати основні тези, положення та висновки, вести аргументовану дискусію, чітко охарактеризувати власний доробок тощо.</p>
	15-27	Підсумкова презентація підготовлена і представлена вчасно, але лише частково відповідає зазначеним вище вимогам.
	1-14	Підсумкова презентація підготовлена і представлена вчасно, але аспірант не демонструє належної обізнаності з матеріалом, не демонструє вміння чітко формулювати основні тези, положення та висновки, не може вести аргументовану дискусію, не може чітко охарактеризувати власний доробок, не може логічно та послідовно викладати свої тези та висновки.

		Текст презентації містить значні мовно-стилістичні недоліки.
	0	Підсумкова презентація не зроблена у визначений викладачем термін та/або містить плагіат.

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			Задовільно
60 – 65	E (достатньо)		
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) складає 30 балів. **У разі отримання оцінки «неприйнятно»** (нижче 29 балів) аспірант зобов'язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії аспірант може обрати повторне вивчення дисципліни.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року)

https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iaкости-osvitnoi-diialnosti-ta-iaкости-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм / Еверт Ведунг ; пер. з англ. В. Шульга. – Київ : Всеуито, 2003. – 350 с
2. Веймер Д. Л. Аналіз політики: концепції, практика / Д. Л. Веймер, Е. Р. Вайнінг ; пер. з англ. І. Дзюба, А. Олійника ; наук. ред. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 1998. – 654 с.
3. Кириєвич А. Англо-русский глоссарий терминов и понятий в сфере государственного управления и политики, экономики и международной торговли. 2-е изд., 2013. - 786 с
4. Кілієвич О.І. Економічний аналіз державної політики: навч. посіб. – К.: НАДУ, 2011, 78 с.
5. Неліпа Д.В. "Системний аналіз в політології". Центр учбової літератури. 2013, 304 с.
6. Acemoglu, Daron and James A. Robinson. Economics versus Politics: Pitfalls of Policy Advice.- Journal of Economic Perspectives—Volume 27, Number 2—Spring 2013—Pages 173–192.
7. Alm, James. Is Economics Useful for Public Policy? Victoria Business School.- WORKING PAPER 05/2017 January 2017.
7. Applied Methods for Trade Policy Analysis. A Handbook. Edited by Joseph F. Francois, Kenneth A. Reinert. Cambridge University Press 1997
8. Bellinger, William K. The Economic Analysis of Public Policy. 2015.
8. Bonnen, James T., and David B. Schweikhardt. "Getting from Economic Analysis to Policy Advice." Review of Agricultural Economics, vol. 20, no. 2, 1998, pp. 584–600. JSTOR, www.jstor.org/stable/1350010.
9. Christensen, J. Economic knowledge and the scientization of policy advice. Policy Sci 51, 291–311 (2018).
9. Dudenhefer, Paul. A Guide to Writing in Economics. Duke University, December 2009. http://writing.ku.edu/sites/writing.drupal.ku.edu/files/docs/Guide_Writing_Economics.pdf
10. Enders, J., & Musselin, C. (2008). Back to the future? The academic professions in the 21st century. In Higher education to 2030: Demography (Vol. 1, pp. 125–150). Paris: OECD.
11. Garson, G. David. Guide to Writing Empirical Papers, Theses, and Dissertations. Myrcel Decker. – 2002.
12. Gulbrandsen, M., & Kyvik, S. (2010). Are the concepts basic research, applied research and experimental development still useful? An empirical investigation among Norwegian academics. Science and Public Policy, 37(5), 343–353
13. Merlo, Antonio. Political Economy and Policy Analysis. Routledge. 2018

---

14. Schmidt, Christoph M. Policy Evaluation and Economic Policy Advice. - IZA DP No. 2700, March 2007.

15. Ylijoki, O.-H., Lyytinen, A., & Marttila, L. (2011). Different research markets: A disciplinary perspective. Higher Education, 62(6), 721–740.

Перелік публікацій складено таким чином, щоб аспірант міг не тільки опанувати відповідний матеріал, але й за необхідності більш глибоко ознайомитись з окремими аспектами економічного аналізу. Слід також окремо зазначити, що практично всі перелічені роботи можна повністю або частково знайти у відкритому доступі.